

L'H CONFIDENCIAL

el fanzine del "Club de Lectura de Novel·la Negra" de la Biblioteca la Bòbila

108

Chester Himes (Jefferson City, Missouri, 28 de juliol de 1909 – Moraira, Alacant, 12 de novembre de 1984). Després d'estudiar a la Universitat d'Ohio, va ser condemnat el 1928 per robatori a mà armada a vint anys de presó, dels quals en va complir una part. Va començar a escriure a la presó, on va tornar al cap de poc (1934-1935). La revista "Esquire" va publicar les seves col·laboracions entre 1934 i 1937. Visqué a Columbia, Cleveland i, des de 1941, a Califòrnia, on treballà en diversos oficis fins que va poder editar les seves primers novel·les, no específicament de gènere criminal i amb una forta càrrega social i política on gravitava obsessivament el tema del racisme, lògic si considerem la seva condició d'home de color. Van veure la llum successivament *If He Hollers Let Him Go* (1945), *Lonely Crusade* (1947), *Cast the First Stone* (1952), *The Third Generation* (1954), *The End of a Primitive* (1955).

Aquest darer any el troba a Europa, on ha emigrat i per on viatjarà, de Mallorca a Dinamarca, per establir-se a París; allà coneix Marcel Duhamel, director de la "Série Noire" de l'editorial Gallimard, que el convenç perquè provi fortuna en el camp de la novel·la negra. Escolta els seus consells i escriu el 1957 el començament d'una sèrie protagonitzada pels detectius negres de la policia Coffin Ed Johnson i Grave Digger Jones, imitació ambdós d'una parella semblant que va trobar a Los Angeles. Al marge d'aquesta sèrie, però sense que deixin d'incidir tanmateix en el fenòmen del crim, escriu altres novel·les: *Run, Man, Run* (1959), *Mamie Mason* (1961), *Pinktoes* (1961). El 1965 es trasllada a Espanya i s'instal·la definitivament, pels volts de 1969, a Moraira, un poble de la costa d'Alacant. Allí redacta la seva autobiografia en dos volums, *The Quality of Hurt* (1972) i *My Life of Absurdity* (1976). El 1979 apareix un llibre, *Black on Black*, que recull relats breus de l'època 1939-1948, més dos de període més recent.

Les novel·les que integren la sèrie amb Grave Digger i Coffin Ed constitueixen la seva gran aportació al gènere

negre. Harlem, escenari de l'acció, ha proporcionat als detectius la seva llegenda particular. La primera novel·la cita com habitual a la zona la dita: "La pistola de Coffin Ed podria matar una pedra i la de Grave Digger enterrala." Obtenen ingressos privats, "com qualsevol policia que es respecta", d'afers il·legals; però quan hi ha un botí en joc no posen un interès especial a apropiar-se'n, i fins i tot l'arriben a trametre a una institució benefactor. Treballadors per a una organització oficial blanca i racialment conscienciats, no senten cap respecte per unes lleis que, a més de ser imposades, resulten inútils per a la seva comunitat; en conseqüència tot allò que defensin o que ataquen serà determinat per l'aplicació de la seva ètica peculiar a cada circumstància. En un reducte del crim continuat com és Harlem, ni l'un ni l'altre detectiu s'hi miraran gaire i recorren a tota mena de brutalitats, i s'acarnissaran sense gaires escrúpols amb els seus companys de raça. D'aquí provenen els seus malnoms: Coffin vol dir taut, i Grave Digger, enterramorts. Ambdós responen al seu escenari. Himes descriu la comunitat de Harlem tal com segueix: "Una densa

continua a la pàgina 3

CHESTER HIMES

BIBLIOTECA LA BÒBILA. L'HOSPITALET / ESPLUGUES

SOBRE CHESTER HIMES

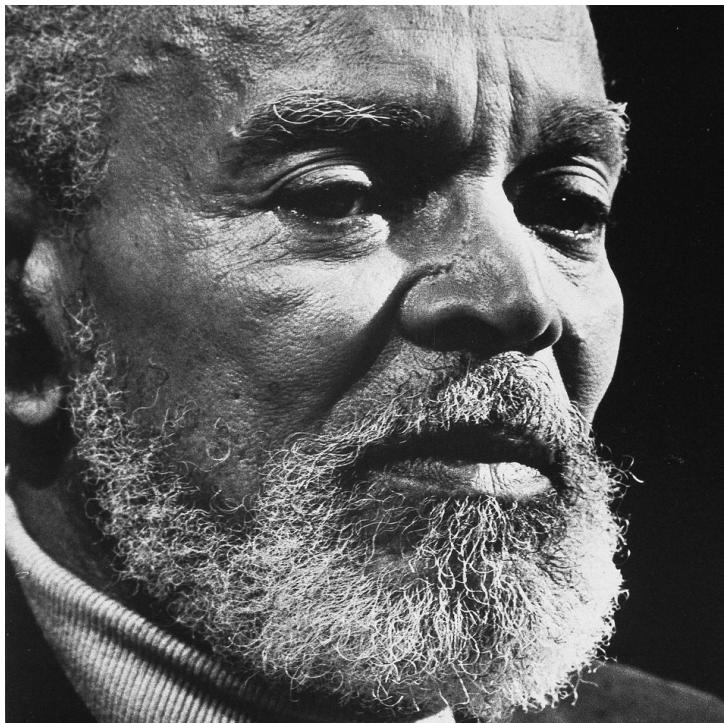
- *Chester Himes, l'unique* / Sylvie Escande. Paris : l'Harmattan, 2013
- *Vidas difíciles* / James Sallis ; traducido del inglés por Alberto de Satrústegui. Barcelona : Polidero, 2004
- *Chester Himes : a life* / James Sallis. Edinburgh : Payback, 2000
- *Conversations with Chester Himes* / edited by Michel Fabre and Robert E. Skinner. Jackson : University Press of Mississippi, cop. 1995

AUTOBIOGRAFIA

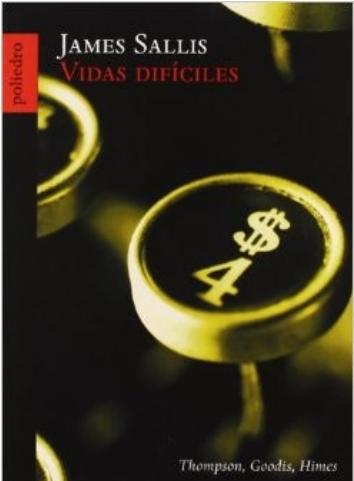
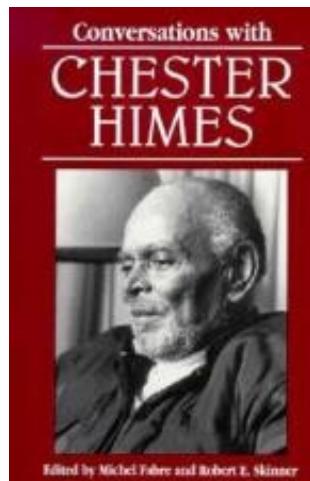
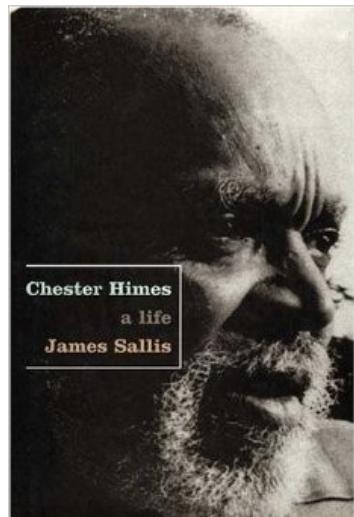
- *La Cualidad del sufrimiento : autobiografía 1* / Chester Himes. [Madrid [etc.]] : Júcar, 1988
- *El Absurdo de mi vida : autobiografía 2* / Chester Himes. [Madrid [etc.]] : Júcar, 1988

NOVEL·LA

- *Algodón en Harlem* / Chester Himes. Esplugues de Llobregat : Plaza & Janés, 1980 (Policíaca)
- *Algodón en Harlem* / Chester Himes ; traducción de Facundo Piperno. Barcelona : RBA, 2012 (Serie negra; 221)
- *Algodón en Harlem ; Cuando el calor arrecia* / Chester Himes. Madrid : Mundo Actual de Ediciones, 1980 (Obras maestras del crimen)
- *La Banda de los musulmanes = The real cool killers* / Chester Himes. Barcelona : Forum, 1983 (Círculo del Crimen)
- *La Banda de los musulmanes = The real cool killers* / Chester Himes ; traducción Axel Alonso Valle. Madrid : Akal, DL 2010 (Serie Negra)
- *Un Cec amb una pistola* / Chester Himes ; traducción de Mireia Porta i Arnaud. Barcelona : Edicions 62, 1995 (Seleccions de la cua de palla; 157)
- *Un Ciego con una pistola* / Chester Himes. Barcelona : Bruguera, 1980 (Novela negra; 17)
- *Un Ciego con una pistola* / Chester Himes ; traducción de Ana Becciu. Barcelona : RBA, 2011 (Serie Negra; 120)
- *Empieza el calor ; Corre, hombre ; Todos muertos* / Chester Himes. Barcelona : Orbis, 1984 (Obras completas de Chester Himes; 1)
- *Corre, hombre* / Chester Himes ; traducción de Antonio Prometeo Moya. Barcelona : Plaza & Janés, 1994 (Biblioteca de Chester Himes)

Chester Himes

Ambdós responen al seu escenari. Himes descriu la comunitat de Harlem tal com segueix: “Una densa població negra es convulsiona en el frenesi de viure segons la imatge d'un banc de peixos formiguejant que de vegades, en la seva voracitat cega, devora les seves pròpies entranyes.” Notes dominants són l'atmosfera de negritud, el context marginal i el clima de penúria. L'opressió de la raça blanca no es fa palesa només en el menyspreu a una pell diferent, sinó sobretot a través de la reclusió en un barri específic i mitjançant la total insolidaritat econòmica. Són els condicionants idonis perquè els habitants del ghetto, determinats a una mera lluita per la supervivència i a un pràctic analfabetisme, es destrossin directament o indirectament entre ells i puguin ser presentats com a prova d'una pretesa inferioritat ètnica.

La tercera i la quarta novel·les de la sèrie reduïen l'agitació burlesca dels seus inicis, i així es perdien els acords en els quals Himes es mostra més virtuós. *All Shot Up*, però, recobra aquella tonalitat de malson sarcàstic, a mesura que un joc múltiple de disfresses s'adhereix a un ròssec de crims. El ritme creixent cap a la burla macabra culmina en el fragment inoblidable de la decapitació d'un motorista que conduïa a tota velocitat i el cap del qual cau rodolant mentre el cos, encara a la moto, passa per davant d'un camió que, amb el xofre desmatajat per l'espant, es llança contra les escales d'una església.

Black to Africa incrementa, al seu torn el to àcid mordaç i vodevilesc, al llarg de dos moviments paral·lels, cadascun d'ells fal·aciós de la seva manera: el del reverend O'Malley que promou el retorn a les terres africanes, i el d'un coronel blanc d'Alabama que predica el retorn al Sud. El cicle de Coffin i Grave Digger arriba a un punt culminant amb *Blind Man with a Pistol*, on tres desfilades diferents i simultànies (la d'un “poder negre” d'exteriorització totalitària, la d'un grup d'origen religiós que exhibeix una estàtua de Jesús Negre amb el cartell “Em van linxar!”, i el d'uns adoradors de “l'amor fratern”) responen a interessos diferents als que públicament promulguen, o cauen en aquests interessos. Quan les processons topen en un encreuament de carrers l'estúpida intervenció de la policia blanca provoca una violència col·lectiva després de la qual es generalitza el pànic i el saqueig. Després d'aquesta obra va venir un silenci llarg fins que el 1983 es va publicar *Plan B*, novel·la inacabada de 1969 on Himes projectarà enfocar els protagonistes i condir-los a la mort.

El fet que habitualment les novel·les de la sèrie fossin escrites en anglès, traduïdes al francès amb títols diversos, i editades i reeditades posteriorment en el mercat anglosaxó amb nous canvis de denominació, pot induir a confusions sobre la seva identificació. Són, a més de l'esmentada *Plan B*, les que segueixen: *The Five Cornered Square* (1957, després *The Love of Imabelle* i *A Rage in Harlem*), *If Trouble Was Money* (1958, després *The Real Cool Killers*), *The Big Gold Dream* (1959), *A Jealous Man Can't Win* (1959, després *The Crazy Kill*), *All Shot Up* (1960, després *Don't Play With Death*), *Be Calm!* (1961, després *The Heat's On* i *Come Back Charleston Blue*), *Back to Africa* (1964, després *Cotton Comes to Harlem*), *Blind Man with a Pistol* (1969, després *Hot Day Hot Night*).

Adaptacions cinematogràfiques: *Cotton Comes to Harlem* (1970, *Algodón en Harlem*), d'Ossie Davis i *Come Back Charleston Blue* (1972) de Mark Warren.

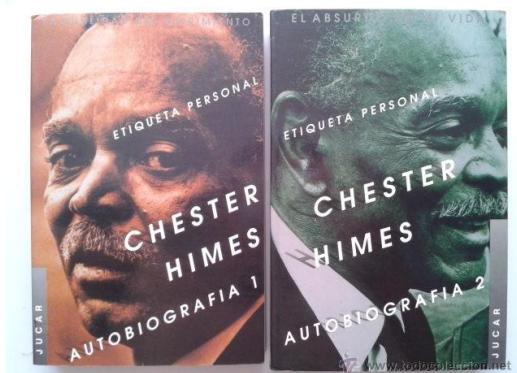
Xavier Coma. *Diccionari de la novel·la negra nord-americana*
Barcelona: Ed. 62, 1985

- *Cotó a Harlem* / Chester Himes ; traducció de Carme Geronès i Carles Urritz. Barcelona : Edicions 62, 1990 (Seleccions de la Cua de Palla; 103)
- *Couché dans le pain* / Chester Himes ; traduit de l'américain par J. Hérisson et H. Robillot. Paris : Gallimard, 1973 (Carré noir; 137)
- *Una Cruzada en solitario* / Chester Himes ; prefacio de Graham Hodges ; traducción de Diana Falcón. Barcelona : Grijalbo Mondadori, 1995
- *El Extraño asesinato* / Chester Himes ; traducción Axel Alonso Valle. Madrid : Akal, cop. 2010 (Serie Negra)
- *El Fin de un primitivo* / Chester Himes. Madrid : Júcar, 1989 (Gran etiqueta; 2)
- *El Gran somni daurat* / Chester Himes ; traducció de Carme Geronès i Carles Urritz. Barcelona : Edicions 62, 1989 (Seleccions de la Cua de Palla; 92)
- *El Gran sueño de oro* / Chester Himes. Barcelona : Bruguera, 1981 (Libro amigo; 53)
- *El Gran sueño de oro* / Chester Himes. Madrid : Akal, 2010 (Serie Negra)
- *Il pleut des coups durs* / Chester Himes ; traduit de l'américain par C. Wourgaft. Paris : Gallimard, 1973 (Carré noir; 123)
- *Imbroglio negro* / Chester Himes ; traduit de l'américain par J. Fillion. [Paris] : Gallimard, 1960 (La Poche noire ; 143)
- *El Jeque de Harlem* / Chester Himes. Barcelona : Barral, 1975 (Serie negra policial ; 59)
- *Mamie Mason* / Chester Himes. Madrid : Júcar, 1989 (Gran etiqueta; 6)
- *Negro sobre negro* / Chester Himes. Madrid : Júcar, 1988 (Etiqueta negra ; 22)
- *Per amor a Imabelle* / Chester Himes ; traducció de Joan Pujolar. Barcelona : Edicions 62, 1987 (El Balancí; 202)
- *Plan B* / Chester Himes. Madrid : Júcar, 1987 (Etiqueta negra ; 8)
- *Plan B* / Chester Himes ; edición e introducción, Michel Fabre y Robert E. Skinner ; traducción Axel Alonso Valle. Madrid : Akal, DL 2013 (Serie Negra)
- *Por amor a Imabelle* / Chester Himes. Barcelona : Bruguera, 1981 (Club del misterio)
- *Por amor a Imabelle* / Chester Himes ; versión de Josep Elías con el asesoramiento léxico de Manuel Sánchez Torres (a) el Palomo. Barcelona : Bruguera, 1980 (Novela negra; 48)
- *Por amor a Imabelle = A rage in Harlem* / Chester Himes ; traducción María Dolores Ábalos. Madrid : Akal, DL 2009 (Serie Negra)

- ***Por el pasado, llorarás* / Chester Himes ; traducido del inglés por Antonio Padilla Esteban. Barcelona : Muchnik, 1999**
- ***Por el pasado, llorarás* / Chester Himes. [Madrid] : El País, 2004 (Serie negra; 32)**
- ***Por el pasado llorarás* / Chester Himes ; traducción de Antonio Padilla. Barcelona : El Aleph, 2002**
- ***Puntas rosadas* / Chester Himes ; traducción de Miguel Martínez-Lage. Barcelona : Grijalbo Mondadori, 1998**
- ***Quin assassinat més bèstia* / Chester Himes ; traducció de Jaume Fuster i Michèle Pereira. Barcelona : La Magrana, 1988 (La Negra; 24)**
- ***La Tercera generación* / Chester Himes ; traducción de Eduardo G. Murillo. Barcelona : Grijalbo, 1992 (Bestseller Oro)**
- ***La Tercera generación* / Chester Himes ; traducción de Antonio Padilla. Barcelona : Muchnik, 2000**
- ***Todos muertos* / Chester Himes ; traducción: Ana Goldar. Barcelona : Bruguera, 1985 (Novela negra; 8)**
- ***Todos muertos* / Chester Himes. [Madrid] : El País, 2004 (Serie negra; 21)**

CÒMIC

- ***Corre hombre, corre* / guión y dibujo: Florenci Clavé. Barcelona : Glénat, 2006 (Clásicos B/N; 2)**

Tras el rastro de Chester Himes

Moraira recuerda al gran escritor de novela negra muerto allí hace 25 años

Arturo Ruiz, *El País*, 27 de julio de 2009

El 13 de noviembre de 1984 apenas doce personas acudieron en el cementerio de Benissa al entierro del escritor norteamericano Chester Himes, quien desde 1969 había vivido en la cercana playa de Moraira (Teulada). Además de su mujer, Lesley, sólo estaban su médico, varios vecinos, el escritor Bernat Capó y el entonces alcalde de Teulada, Miguel Martínez Llobell. Veinticinco años después, y cuando se cumplió el primer centenario del nacimiento de Himes, Teulada se ha decidido a reparar la imagen de aquel exiguo cortejo fúnebre y homenajear a uno de los autores con más personalidad -y de prosa más descarnada- de la novela negra.

Los diversos actos institucionales que conmemorarán ambas efemérides parecen una excusa idónea para rastrear los motivos por los que Himes, después de una azarosa vida repleta de excesos y escándalos, eligió una adormecida playa de un país que aún vivía bajo una dictadura para pasar los últimos años de su vida y escribir sus memorias. Con el fin de desvelar este enigma, hasta Teulada se ha desplazado el profesor de la Universidad de Atlanta Lawrence P. Jackson, quien se propone escribir una nueva biografía de Himes y ha mantenido diversas entrevistas con su viuda, Lesley, que aún reside en Benitatxell.

Esta inglesa blanca de rasgos delicados que en la actualidad tiene 81 años y cuida con celo de la herencia literaria de Himes, fue la que convenció a su marido para trasladarse a Moraira en 1969 y culminar allí el exilio que el escritor había iniciado años antes para escapar de la persecución racista y social que sufría en su país natal. "Los americanos blancos nos han dejado a los negros sin nada en que creer", opinaba Himes. Su obra denuncia el estigma que suponía haber nacido negro en Estados Unidos: "Himes pertenecía a la tercera generación posterior a la esclavitud", ha recordado Jackson.

Ni siquiera en la urbanización de Pla de Mar de Moraira desde la que contemplaba el Penal d'Ifac, el escritor pudo verse libre de la lacra de desencanto y desarraigó que marcó su vida. En los años veinte, Himes compaginó diversos oficios con sus estudios de la Universidad de Columbus, de la que fue expulsado tras una detención por robo. En 1928 fue condenado a 20 años de prisión por atraco a mano armada. En la cárcel leyó a Dashiell Hammett y empezó a escribir relatos. Salió en libertad en 1935 y en 1945 publicó su primera novela, *Si grita, déjalo ir*, en la que una mujer blanca acusa de violación a un negro al que en realidad deseaba. Tuvo éxito pero perdió una beca después de que un miembro del jurado "sintiera náuseas" con su lectura.

Himes jamás volvió a sufrir problemas de dinero y pudo vivir de lo que escribía, pero fue ya un maldito. Su forma de abordar sin tapujos los abusos de poder, la hipocresía del sistema social, el sexo, las violaciones y la miseria de los barrios pobres americanos le valió la condena de la conservadora sociedad estadounidense de posguerra, que le masacró con la censura en *Por el pasado llorarás*, novela autobiográfica en la que aportó una visión tolerante de la homosexualidad en la cárcel. "Vivir en América no te convierte en americano", dijo Himes con laconismo mientras emprendía una larga diáspora que le condujo primero a Francia en 1956, donde se haría mundialmente famoso con una serie de novelas policiacas protagonizadas por Sepulturero Jones y Ataúd Johnson, nombres que dan cuenta del descarnado cinismo sin concesiones con el que abordó los inviernos helados y los olores nauseabundos del Harlem neoyorquino. En Francia, donde años antes otros escritores americanos como Hemingway habían sido "muy pobres pero muy felices", Himes, que no era pobre, tampoco fue feliz: "Sin la adversidad, hubiera sido un escritor mucho mejor". En 1969 se fue con Lesley a Moraira. En aquella sociedad aún fierna y conservadora tras décadas de tiniebla franquista, pocos podían imaginar que aquel señor negro, rico y aparentemente discreto había creado una obra literaria tan desgarrada. Los más viejos del lugar, eso sí, lo recordaban como alguien muy enfermo: a partir de 1976 empezó a sufrir parálisis y Parkinson que lo postraron los siete últimos años de su vida en una silla de ruedas. Así, hasta aquella mañana de 1984 en la que sólo doce personas fueron al cementerio.

Mientras prepara para noviembre unas jornadas culturales sobre el novelista organizadas por la Universidad de Alicante, Moraira recupera ahora a Himes del olvido para hacer lo que todas las poblaciones del mundo sueñan: asociar su nombre al de un escritor mundial.

Club de Lectura de Novel·la Negra

Biblioteca la Bòbila | Fons especial de gènere negre i policíac
Pl. de la Bòbila, 1 — 08906 L'Hospitalet | Tel. 934 807 438 | biblabobila@l-h.cat
www.l-h.cat/biblioteques | www.labobila.50webs.com
horaris biblioteca:
matins (excepte juliol i agost): dimecres, dijous i dissabte, de 10 a 13.30 h.
tarde: de dilluns a divendres, de 15.30 a 20.30 h.
Metro L5 Can Vidalet | Trambaix T1, T2, T3 Ca n'Oliveres | Bus L'H2, EP1

juliol - agost de 2016

Biblioteques de L'H
La Bòbila

Ajuntament de L'Hospitalet

Diputació
Barcelona

AJUNTAMENT
D'ESPLUGUES